

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1926

av Krister Hammarbergh (M)

Konsekvenser av gruvbrytning i tätort

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att enskilda fastighetsägare som lider förmögenhetsskada på grund av närliggande gruvdrift ska omfattas av minerallagens regler för inlösen av fastighet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör initiera en förändring av minerallagen så att bostäder som blir inlösta på grund av gruvdrift ska kunna kompenseras med ett nyproduktionsvärde i det fall marknadsvärdet skulle vara lägre och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är viktigt att trygga en fortsatt gruvbrytning i Sverige. De ingrepp som det kan innebära för samhällena och för människorna måste däremot hanteras på ett sådant sätt att konsekvenserna för enskilda människor blir så små som möjligt. Den speciella situation som finns när det gäller ersättningsfrågor i tätbebyggda samhällen med närliggande koncessionsområden måste lösas. Dagens situation i Malmfälten där enskilda gör en förmögenhetsförlust utan möjlighet till kompensation enligt minerallagen är inte tillfredsställande. Inte heller i de fall när människor som tvingas lämna sitt gamla hem erbjuds ersättningsbostäder som innebär kraftigt ökade bostadskostnader.

De fastighetsägare som idag får sin egendom inlöst därför att man ligger inom koncessionsområden kompenseras enligt minerallagen på ett sätt som innebär att man får igen det värde som egendomen skulle ha haft om det inte funnits gruvdrift i området.

Däremot tar inte minerallagen hänsyn till att en fastighetsägare strax utanför koncessionsområdet och där det saknas markanvisning kan lida skada på så sätt att egendomen blir omöjlig att sälja och därmed tappar sitt värde.

Minerallagen bör omarbetas så att syftet med att kompensera människor för den skada som gruvbrytningen innebär, också omfattar samtliga drabbade. De människor som idag inte kan avyttra sina fastigheter och därmed lider en förmögenhetsskada på grund av gruvdriften bör omfattas av rätten till inlösen och ersättning för uppkommen skada.

I Gällivare/Malmberget och Kiruna finns idag en akut bostadsbrist. Den härrör från det faktum att en stor del av fastighetsbeståndet måste rivas, svårigheter med att fastställa ny säker lokalisering för bostäder och att compensationen vid inlösen av bostäder många gånger understiger produktionspriset för en ny fastighet.

För många äldre boende i hyresrätt innebär det särskilda problem eftersom deras hyreskostnad riskerar att stiga kraftigt därför att bostadshuset blivit inlöst och att nyproduktionskostnaden för ersättningsbostaden överstiger ersättningen för inlösen.

För att kunna se till att effekterna av gruvdriften på den lokala bostadsmarknaden minimeras så bör det övervägas att inlösen av bostäder även ska ske på sådant sätt att compensationen grundar sig på nyproduktionskostnaden för en motsvarande bostad som den som blivit inlöst i det fall att det överstiger marknadsvärdet för den gamla bostaden.

Krister Hammarbergh (M)